

Bosna i Hercegovina

**DRŽAVNA REGULATORNA KOMISIJA
ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU**

IZVJEŠTAJ

**DRŽAVNE REGULATORNE KOMISIJE ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU
O PROVOĐENJU ZAKONA O SLOBODI PRISTUPA INFORMACIJAMA
NA NIVOU INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE
U 2025. GODINI**

Tuzla, decembra 2025. godine

Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK) je nezavisna i neprofitna institucija Bosne i Hercegovine, koja ima nadležnosti i odgovornosti nad prijenosom električne energije, operacijama prijenosnog sistema i međunarodnom trgovinom električnom energijom, kao i nad proizvodnjom, distribucijom i snabdijevanjem kupaca električne energije u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine. DERK je osnovala Parlamentarna skupština BiH donošenjem Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i imenovanjem članova Komisije.

Zakon o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, broj 61/23 – u nastavku: Zakon) propisuje obavezu institucija Bosne i Hercegovine u vezi izrade godišnjeg izvještaja, koji obavezno uključuje i evidenciju o broju primljenih zahtjeva, vrsti traženih informacija, broju donesenih rješenja, broju konačnih rješenja, broju zahtjeva po kojima nisu donesena rješenja i načinu postupanja institucije BiH.

U tom smislu se ističe da je **Državnoj regulatornoj komisiji za električnu energiju upućen jedan (1) zahtjev za pristup informacijama u periodu od 1. januara 2025. do 31. decembra 2025. godine.**

Navedenim zahtjevom su tražene informacije o mogućnosti priključenja novih postrojenja za proizvodnju električne energije na elektroprijenosni sistem Bosne i Hercegovine, naročito onih koja koriste obnovljive izvore energije, poput solarnih elektrana i vjetroelektrana, te, ukoliko postoji ta mogućnost do kojeg iznosa, odnosno snage proizvodnje i po kojem tarifnom sistemu. Istim zahtjevom je zatraženo stručno mišljenje DERK-a o spremnosti elektroprijenosnog sistema da primi priključenje novih postrojenja za proizvodnju električne energije, te ukoliko se nova postrojenja za proizvodnju električne energije ne mogu priključiti na trenutni elektroprijenosni sistem, šta bi u konačnici to značilo za nova postrojenja.

Rješavajući po zaprimljenom zahtjevu za pristup informacijama, DERK je proveo postupak u skladu sa Zakonom i donio rješenje kojim je odbijen zahtjev za pristup informacijama, ali je pripremio informaciju o mogućnostima priključenja novih proizvodnih objekata na elektroprijenosnu mrežu Bosne i Hercegovine.

Dakle, unatoč činjenici da se podneseni zahtjev, u skladu s relevantnim odredbama Zakona, formalno-pravno morao odbiti, jer istim nije tražena informacija, odnosno sadržaj koji DERK ima zabilježen u gotovom, materijaliziranom obliku, nego i mišljenje i stav o određenim pitanjima, DERK je, u skladu sa svojim trajnim opredjeljenjem otvorenog i javnog djelovanja, kreirao novu informaciju i podnosiocu zahtjeva, uz Rješenje od 16. jula 2025. godine kojim je odbijen zahtjev za pristup informacijama, dostavio i tim povodom kreiranu Informaciju o mogućnostima priključenja novih proizvodnih objekata na elektroprijenosnu mrežu Bosne i Hercegovine od 16. jula 2025. godine, koja sadrži odgovore na sva postavljena pitanja, mimo i izvan formalnog postupka koji propisuje Zakon o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija Bosne i Hercegovine.

Navedeno rješenje je konačno, budući da protiv istog nije izjavljena žalba, niti se podnosilac ponovno obraćao DERK-u tražeći dodatne informacije ili pojašnjenja, što upućuje da su od strane DERK-a dostavljeni odgovori na sva postavljena pitanja, odnosno potpuna informacija.

Osim ovog zahtjeva za pristup informacijama, tokom 2025. godine DERK-u je dostavljen značajan broj novinarskih upita kojim su traženi različiti podaci iz energetskeg sektora ili mišljenja i stavovi o aktuelnim temama, na koje je odgovarano istog ili najkasnije sljedećeg dana.

Državna regulatorna komisija za električnu energiju djeluje u skladu s principima objektivnosti, transparentnosti i ravnopravnosti. Ti temeljni principi posebno dobivaju na značenju u komunikaciji s javnošću – transparentnost uspostavlja kredibilitet koji podrazumijeva veću

stabilnost u regulativi, a stabilnost povećava mogućnost realizacije potrebnih investicija. Transparentnost je više nego jednostavno javno donošenje odluka ili objavljivanje pisanog zapisa o odluci.

Transparentnost pretpostavlja značajno učešće i utjecaj onih kojih se odluke tiču. Shodno tome, transparentnost zahtijeva aktivno učešće javnosti u procesu donošenja odluka, ne samo mogućnost pitanja i komentiranja, već zahtijeva dovoljan pristup informacijama kako bi se omogućilo podnošenje suštinskog komentara. Konačno, dobro informirana javnost, odnosno svi učesnici u sektoru razumiju i koriste mogućnosti koje se pružaju na tržištu električne energije.

Komunikacija s javnošću ima značajnu ulogu u kreiranju percepcije društva, odnosno načina razumijevanja djelovanja svih institucija od strane javnosti. Način komunikacije ima poseban značaj u vremenu reformskih procesa i strukturalnih promjena. Procesi liberalizacije i tranzicije sektora, dereguliranja i otvaranja tržišta električne energije nužno zahtijevaju, kako pravovremeno informiranje javnosti o ključnim fazama, tako i kontinuiranu komunikaciju i edukaciju svih ključnih aktera o reformi i načinu funkcioniranja sektora u cjelini. Dobra je praksa regulatornih komisija da provode aktivnosti komunikacije s javnošću kako bi objasnile i pojasnile promjene u sektoru energije. Shodno tome i u Bosni i Hercegovini Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK), Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (FERK) i Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske (RERS), kao nepristrasne organizacije koje regulirajući odnose u sektoru i na tržištu energije štite interese kupaca, imaju jednu od ključnih uloga u podizanju svijesti javnosti o promjenama u sektoru i aktivnostima regulatora u procesu liberalizacije. U tom smislu, Državna regulatorna komisija za električnu energiju je postupala u skladu s *Planom komunikacije i odnosa s javnošću*, čineći dodatni iskorak da se na jednostavan i razumljiv način svim zainteresiranim stranama objasne vrlo kompleksne teme energetskog sektora.

Prepoznajući važnost slobodnog pristupa informacijama, kao suštinskog obilježja transparentnog i odgovornog rada bilo kojeg javnog organa, i ostajući opredijeljen da trajno djeluje u tom pravcu, DERK omogućava široj javnosti puni uvid u rad i procese odlučivanja, ne zadržavajući se samo u okvirima obaveza na ovom polju koje stipulira Zakon o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija Bosne i Hercegovine. Ova svoja nastojanja DERK realizira pravovremenim objavljivanjem svih relevantnih informacija na zvaničnoj internet prezentaciji www.derk.ba, ali i u pisanim medijima, kroz prezentacije nacrtu svojih akata, te obavještenja i pozive javnosti da učestvuje u njihovom kreiranju

U skladu s članom 4.10. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini, Državna regulatorna komisija za električnu energiju priprema godišnji izvještaj o radu, koji se dostavlja Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH.

Izvještaj o radu DERK-a:

- rezimira ključne aktivnosti Državne regulatorne komisije za električnu energiju u relevantnoj godini i prati proces približavanja Bosne i Hercegovine evropskim standardima funkcioniranja tržišta električne energije,
- omogućava saznanja o osnovnim pokazateljima elektroenergetskog sistema, o karakteristikama, promjenama i cijenama na tržištu električne energije u regiji i Bosni i Hercegovini,
- pruža najvažnije informacije o energetskim asocijacijama koje imaju poseban značaj za regulatorna tijela, s naglaskom na institucije Energetske zajednice, u čijem je Regulatornom odboru i tematskim grupama DERK zastupljen,

- prezentira aktivnosti koje DERK provodi s ciljem ostvarivanja komunikacije s javnošću kako bi objasnio i pojasnio promjene u sektoru energije, te korake koje poduzima da bi omogućio široj javnosti puni uvid u svoj rad i procese odlučivanja, uključujući aktivnosti na ispunjavanju obaveza predviđenih Zakonom o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija Bosne i Hercegovine.

Izvještaj o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju slijedi pristup izvještavanja regulatornih tijela u Evropskoj uniji i zahtjeve Energetske zajednice, s prilagođavanjima koja izražavaju specifičnosti regulatornog okvira u Bosni i Hercegovini.